

Tips voor het centraal examen aardrijkskunde VMBO-GT

Onderwerpen CE

- Bevolking en ruimte
- Water
- Weer en klimaat
- Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde, zoals het kunnen lezen en/of interpreteren van kaarten, grafieken, tabellen, de algemene topografie enz.

Samenvattingen

Op YouTube vind je samenvattingen van de drie examenonderwerpen:

- bevolking en ruimte,
- water,
- weer en klimaat.

Het is verstandig de clips af en toe te stoppen, om de afbeeldingen op je gemak te bekijken.

Tip 1 - studeren

- Als je studeert, studeer dan ook en laat je niet afleiden. Leer maximaal 45 minuten en neem dan een kwartiertje pauze. Langer achter elkaar leren heeft geen zin: je neemt niets meer op.
- Als je een paragraaf hebt geleerd, vertel het geleerde dan eens na in je eigen woorden. Je komt dan vanzelf tegen wat je nog niet weet of begrijpt. Maak ook eens een schema waarin de kern van de stof te zien is.
- Begin op tijd met leren. Als je iets één keer leert, blijft het vaak niet hangen. Als je op tijd begint, heb je ook nog tijd om te oefenen.
- Gebruik de lijstjes met begrippen. Leer echter geen definities uit je hoofd. Als je een begrip tegenkomt, moet je weten wat het betekent. Bij bijna ieder begrip moet je kort iets kunnen vertellen.

Hoofd- en bijzaken

Houd bij het leren hoofd- en bijzaken goed uit elkaar. Aan het eind van elk hoofdstuk vind je een uittreksel. Kijk ook naar de plaatjes, grafieken en kaartjes, ze staan er niet voor niets!

Vaardigheden en oefenen, oefenen ...

Zorg dat je de basistopografie kent die bij de onderwerpen hoort.

Bij een herkansing halen leerlingen vaak een hoger cijfer, hoe komt dat ondermeer? Omdat ze al een keer examen gedaan hebben. Maak de examenvragen dus alsof je echt op het examen zit. Via diverse sites kun je examens en antwoordmodellen downloaden, bijv. [deze](#). Neem alleen de examens van 2015 en nieuwer. Daarvoor was er een ander examenprogramma.

Tip 2 - zorg dat je de actualiteit van de onderwerpen kent

Op het aardrijkskunde examen vmbo komen een aantal kernthema's terug. Verdiep je in deze thema's en zorg dat je ongeveer weet wat er nu speelt. Google bijvoorbeeld eens op het waterbeheer van China of het Midden-Oosten. Bekijk ook eens of er in de laatste jaren droogte is geweest in Spanje, of welke orkanen er in Amerika zijn geweest. De vragen op het aardrijkskunde examen vmbo zijn soms gericht op actuele problemen.

Tip 3 - Bestudeer de atlas

De examenonderwerpen zijn toegespitst op Nederland, Spanje, China, de Verenigde Staten en het Midden-Oosten. Zoek deze landen eens op in de atlas en als je die niet hebt via OpenStreetMap of Google maps. Zorg dat je de belangrijkste steden en rivieren kent. Als thema's voor het aardrijkskunde examen zich richten op bepaalde gebieden, bestudeer deze dan ook. Er is een grote kans dat je kaarten zult moeten bestuderen tijdens het examen.

Tip 4 - Zorg dat je de verschillen tussen landen kent

Op het examen worden onderwerpen besproken die op meerdere landen van toepassing zijn. Zorg dat je de verschillen tussen landen kent. Nederland heeft bijvoorbeeld een ander klimaat dan Spanje. Kijk goed welke landen er naast elkaar worden gezet en zorg dat je de verschillen tussen de landen kunt uitleggen.

Tip 5 - Zorg dat je de weerelementen en klimaten kent

Op het examen moet je de verschillende klimaten kennen. Tropische regenklimaten, zeeklimaten, droge klimaten, landklimaten en sneeuw- en ijsklimaten. Je moet ze allemaal kennen. Je moet weten waar ze voorkomen en wat de eigenschappen van deze klimaten zijn. Daarnaast moet je de verschillende weerelementen kennen. De weerelementen zijn temperatuur, neerslag, luchtdruk, wind en bewolking. Deze moet je kunnen herkennen. Zorg dat je een klimaatgrafiek kunt lezen.

Tip 6 - Zorg dat je weet hoe landen met water omgaan

Landen gaan verschillend om met water. In Nederland wordt het waterbeheer geregeld door de waterschappen en Rijkswaterstaat. Zorg dat je ook weet hoe er in het Midden-Oosten en in China met water wordt omgegaan. Hiervoor moet je weten welke grote rivieren er in deze landen zijn en wat de eigenschappen zijn van deze rivieren. Denk aan de Jangtsekiang in China. De industrie loost veel afval in deze rivier. Hierdoor is de rivier zwaar vervuild. Dit is weer een probleem voor gebieden stroomafwaarts die afhankelijk zijn van het drinkwater van deze rivier.

Tip 7 - zorg dat je weet wat de gevolgen zijn van de bevolkingsontwikkeling

Op het examen wordt ingegaan op de bevolkingsontwikkeling in Nederland en Duitsland. Door allerlei oorzaken verandert die bevolkingsopbouw. Dit leidt in deze landen tot vergrijzing, ontgroening en verandering in bevolkingsdichtheid en verstedelijking. Je moet ook in kunnen gaan op de bevolkingsontwikkelingen in China. Denk hierbij vooral aan de inmiddels verlaten één-kind politiek en het systeem van de hukou. Zorg dat je een bevolkingsgrafiek kunt aflezen.

Tip 8 - zorg dat je de problemen van Chinese steden kent

China telt tientallen steden met meer dan een miljoen inwoners. Ook is er sprake van verstedelijking: de bewoners trekken van het platteland naar de stad. Dit zorgt voor overbevolking. Daarnaast is er sprake van zware luchtvervuiling. In de binnensteden van Shanghai of Beijing heeft men vaak last van smog. Ook watervervuiling speelt een grote rol. De industrie en de agrarische sector dumpen afval in de rivieren, met alle nadelige gevolgen van dien op de kwaliteit van het water.

Tip 8 - het examen*Geen paniek*

Ga niet vlak voor het examen nog even gauw allerlei dingen paniekerig nakijken. Dit is volkomen zinloos en het brengt je alleen maar in de war.

Relax

Als je de examenopgave hebt gekregen, ga dan niet direct als een zombie beginnen. Kijk de opgaven eerst rustig door, je hebt tijd genoeg en je krijgt zo een indruk van het examen. Bovendien kun je bij de beantwoording van vragen soms gebruik maken van informatie die bij andere vragen staat!

Verdeel je tijd

Weet je een bepaalde vraag niet direct, sla die dan even over, maar zet wel een kruis naast de opgave, zodat je die vraag niet vergeet. De examenopgave is van jou, je mag er dus op schrijven enz.

Meerkeuzevragen

Lees de vraag en antwoordmogelijkheden eerst vluchtig door. Lees daarna de vraag en de antwoordmogelijkheden aandachtig door.

Meestal kun je direct één of twee antwoordmogelijkheden uitsluiten (streep die desnoods gelijk door). Maak vervolgens je keuze. Let er op dat het gekozen antwoord op de vraag betrekking heeft! Beantwoord de meerkeuzevragen met een hoofdletter, dit voorkomt onduidelijkheid.

Open vragen

Lees de vraag eerst rustig door en formuleer een antwoord, maak eventueel gebruik van kladpapier. Geef niet meer antwoorden dan er gevraagd worden. Als er een fout antwoord bij is, krijg je daardoor minder punten. Schrijf duidelijk.

Ga door ...

Je gelooft het misschien niet, maar elk jaar zijn er wel een paar examenkandidaten die de opgaven op de laatste bladzijde vergeten. Ga door met je examen tot je het woord EINDE tegenkomt.

Weet-het-niet?

Geef op elke vraag antwoord, ook als je het niet denkt te weten. Als er niets staat is het zeker fout!

Bij een meerkeuzevraag kun je meestal zo twee antwoordmogelijkheden wegstrepen. Maak daarna je keuze, gok desnoods.

Als je het antwoord op een open vraag niet weet, probeer dan een vergelijkbare situatie te bedenken in een ander land, of een andere tijd. Formuleer vervolgens je antwoord.

Klaar?

Controleer of je geen vragen vergeten bent te beantwoorden.

Verbeteren?

Uit onderzoek is gebleken dat het op het laatste moment 'verbeteren' van meerkeuzevragen meestal geen goede zaak is: de meeste verbeteringen bleken juist verkeerd te zijn. Denk dus goed na voor je een antwoord 'verbetert'.

Wedstrijd

Het examen is geen wedstrijd wie het eerste klaar is. Neem de tijd, je slagen hangt er van af!

Succes!

Als je je zo voorbereidt, gaat het zeker lukken!

EINDE